

۲۰۱۸/۱۰/۰۸

سرلوح مرادزی

د بلاک و اتر کرایي قاتلان

«بلاک و اتر کرایي قاتلان» د هغه کتاب نوم دی چې هغه کې امریکایي لیکوال جیریمی سکاھیل د بلک و اتر کمپنی له خونړي او ویجاړونکي کړچار پرده پورته کړې او په ۲۰۱۴ کال کې وتلي لیکوال او خبریال بناغلي محمد زبیر شفیقي پښتو ژبې ته هم ژباړلی دی.

جیریمی سکاھیل خپل کتاب کې لیکلي چې دغې ډلې د امریکا د پخواني ولسمشر بوش په ملاتړ کار پیل کړ او د هغه ادارې د ځینو مذهبي کسانو په ډول، په نړۍ کې افراطي عیسوي موخې لري.

دا شرکت ډگرمن اریک پرینس په ۱۹۹۷ کال کې جوړ کړ. په موسسه غونډه کې یې د CIA او پوځ هغه گڼ شمېر متقاعدو غړو گډون درلود چې وروسته یې په همدې شرکت کې دندې ترلاسه کړې. په شرکت کې د واکمنو کسانو غړیتوب دې ته لار هواره کړه چې دا شرکت د نورو امنیتي شرکتونو په سیالی کې د امریکایي حکومت د پام وړ وگرځي، له حکومت د میلیارډونو ډالرو په بیه امنیتي قراردادونه ترلاسه کړي، د شرکت اغیزمنتوب پیاوړی شي او د اوپراتیفي فعالیتونو جغرافیه یې پرلپسې پراخه شي.

دا خصوصي امنیتي شرکت چې مرکز یې د امریکا د شمالي کوریلینا په ایالت کې دی، د امریکا په حکومت کې د ځینو جیگپوړو چارواکو او د امریکایي استخباراتو (CIA) په مرسته پخوا په عراق، یمن او سوریه کې د جگړې ډبرې تپکې ترلاسه کړې او هلته د بشري حقوقو په سرغړونه او د بېگنا کسانو په وژنه تورن دی.

لومړی وار دا شرکت په رسنیو کې هغه مهال ډېر یاد شو چې د شرکت پر څلورو امنیتي عسکرو یې د عراق په فلوجي ښار کې برید وشو او وروسته یې عراقی جنګیالیو جسدونه د الفرات د سین پر پله راوځړول. دې شرکت د فلوجي تر پېښې وروسته په دغه ښار کې بېدریغه ملکي کسان ووژل. همدارنگه په ۲۰۰۷ کال کې یې ۱۷ ملکي عراقیان په بغداد کې وویشتل او په ۲۰۰۹ کال یې عراق کې د امنیت د بسیا په پلمه، په وحشتناکو جنايتونو لاس پورې کړ چې نړۍ کې د جنایتکار بانډ په نوم وپېژندل شو. د دې رسوایي په پایله کې شرکت اړ شو چې خپل نوم بدل کړي او پر ځان د «زي سروپسېز» نوم کېږدي.

د BBC د یوه خبر له مخې په ۲۰۱۰ کال کې د امریکا د استخباراتي ادارې CIA مشر لیون پانیتا تایید کړې وه چې یو ناندريز امریکایي شرکت ته یې چې مخکې د بلاک و اتر په نوم یادېده، په افغانستان کې یوه لویه امنیتي پوسته سپارلې ده.

«پانیتا ویلي ول دغه شرکت سره چې اوس د «زي سروپسېز» په نوم یادېږي، د سلو میلیونو ډالرو تړون شوی چې مزارشريف او هرات کې امریکایي فونسلګرۍ وساتي. CIA «زي» شرکت ته د تپکې د ورکړې دفاع کړې وه او ویلي ول چې تر نورو یې لږې پېسې غوښتي»

بلخوا «د اواما حکومت د دې شرکت سره د ۲۵۰ میلیونو ډالرو یو تړون لاسلیک کړی وو چې افغانستان کې به د امریکا د بهرنیو چارو وزارت او د CIA د تگلار په چوکاټ کې فعالیت کوي. په ۲۰۱۰ کال کې د امریکا د سنا مجلس دفاعي کمیسیون مالومات ترلاسه کړل چې بلاک و اتر په ناقانونه توګه د وسلو په لرلو او خپلو لیکو کې د ځینو هغه کسانو په استخدام کې لاس لري چې په غلاوو او د نشه یي توکو قاچاق کې تورن دي، پږواک رسنۍ»

همدارنگه د امریکایانو لخوا په ودونو، د جنازې او فاتحې په مراسمو کې، رانده هوايي بریدونه چې د افغانانو د پرلپسې شکایتونو سره سره بیا هم تکرار شوي، هغو کې د بلک و اتر گډون او لاس لرل چې مخکې یې د هېواد ځینو برخو کې فعالیت درلود، څوک نه شي ردولای!

له بده مرغه په افغانستان او نورو هېوادو کې د بلک و اتر د داسې کرغېرنې مخینې سره سره، په دې ورځو کې د نیویارک ټایمز ورځپاڼې د خبر له مخې د شرکت رییس اریک پرینس د ولسمشر اشرف غني د یو شمېر سیاسي مخالفینو سره پټې کتنې او خبرې کړې دي.

په دې کتنو او خبرو کې عطامحمد نور، صلاح الدین رباني او د پنجشیر، تخار او بلخ ځینو مشرانو هم برخه اخیستې. همدارنگه د شمالټلوالې د جنګسالارانو ترڅنګ د کندهار د امنیتي قومندان جنرال رازق او د هېواد د استخباراتو پخواني رییس رحمت الله نبیل هم گډون کړی.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

ویل کبیري، دا شرکت غواري د مرکزي حکومت د سلا پرته، د همدغه معلوم الحاله اشخاصو او کړيو په مټ د افغانستان جگړه او همدارنگه د هېوادني کانونود کنستون(استخراج) ټپکي تر لاسه کړي.

د «امريکا حکومت ته د بلک واټر د وړانديز له مخي ۹۰ جنګي الوتکي او ۵۵۰۰ سرتېري د افغانستان جگړه د برياليتوب کړنسي ته نږدې کوي او د جگړي په کلني لګښت کې ۳۰ ميليارده ډالرکموالي راځي. دا خطر شته چې په جگړه کې د لګښت کموالي د ډونالډ ټرمپ لپاره (چې سياسي چارو کې د يو بزمنسمن په دريځ کې ولاړ دی) د پام وړ ټکی وګڼل شي. خو د دفاع وزيرمټيس، د ملي امنيت سلاکار مک ماسټر او ګڼ شمېر جیګپوري پوځي او ملکي چارواکي د بلک واټر د طرحي سره مخالف دی او هغه ته په جگړه کې د پوځ د ناکامی په سترګه ګوري، پڙواک رسنۍ»

څه مهال وړاندې د ملګرو ملتونو په کلني غونډه کې د ولسمشر غني پر ځای، د اجراييه رييس عبدالله عبدالله ګډون هم ښای د شمالتلوالی د هغه لابیټوب سره تړلی وي چې غواري هېواد کې د رواني جگړې مدیریت د حکومتونو پرځای، شخصي شرکتونو، لکه بلک واټر ته وسپاري.

خو افغانان، د شمالتلوالی د څو لنډغرو د لمسونکو توطیو په خلاف، غواري د بلک واټر پرځای افغان امنيتي ځواکونه پیاوړي او غښتلي شي. دا ملي ځواکونه باید په مدرنو جنګي وسایلو سمبال شي او د دوی په روزنه او پالنه کې دې زیات پام وشي.

هېواد کې د واک د بېلا بېلو ټاپوګانو د ساتلو او پیاوړتیا پرځای دی، مرکزي حکومت غښتلی شي او د جگړې او سولې په ګډون ټولې چارې دي، یوازي د مرکزي حکومت په لاس مدیریت شي.

پای

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په ځیر و لولئ